

Ondernemerschap en innovatie

Wageningen UR Glastuinbouw

Ondernemers in de glastuinbouw zijn altijd uit op toepasbare innovaties. Wageningen UR Glastuinbouw werkt niet alleen inhoudelijk aan technische en teelttechnische innovaties. Wij werken ook aan het innovatieproces, inclusief het begeleiden van de implementatie van innovaties, door het actief werken aan kennisuitwisseling.

Stimuleren van innovatieprocessen

Wageningen-UR Glastuinbouw levert op een aantal manieren een bijdrage aan de innovatiekracht van de Nederlandse Glastuinbouw. Zo stimuleren en faciliteren we processen waaruit innovaties voortkomen.

Een bewezen aanpak om tot innovaties te komen, is het werken met toekomstbeelden en scenariostudies. Door met elkaar ver genoeg in de toekomst te kijken, komen we los van zaken van alledag en kunnen we "out of the box" denken. Uit de analyse van de toekomstbeelden en scenario's en de confrontatie met de huidige werkelijkheid, ontstaan enerzijds nieuwe (business) ideeën, anderzijds worden knelpunten duidelijk die moeten worden opgelost. Wageningen UR Glastuinbouw heeft ervaring in het op deze manier begeleiden van groepen ondernemers, al dan niet samen met andere partijen zoals overheden.

Netwerkvorming

Bij innovatieprocessen zijn vrijwel altijd meerdere partijen nodig. Wageningen UR Glastuinbouw kan in dergelijke processen behalve de

rol van kennisleverancier ook een procesrol spelen. Onze aanpakken, werkvormen en vaardigheden zijn al in een groot aantal projecten toegepast en verfijnd.

Ondernemerschap en management

Wageningen UR Glastuinbouw kan ondernemers ondersteunen bij het beantwoorden van strategische vragen zoals: Waar wil ik met mijn bedrijf naar toe? Met wie wil ik samenwerken en hoe doe ik dat? Hoe organiseer ik het qua arbeid? En wat betekent dat voor mezelf: beschik ik over voldoende vaardigheden en kennis? Voor dit soort zaken hebben we cursussen en hulpmiddelen ontwikkeld.

Bedrijfseconomie

Innovaties zijn belangrijk, maar ze moeten uiteindelijk wel geld moeten opleveren. Wageningen UR Glastuinbouw voert daarvoor bedrijfseconomische berekeningen en perspectiefstudies uit. Recent is er onder meer gerekend aan assimilatiebelichting bij verschillende gewassen, gesloten en semi-gesloten kassen en mobiele teeltsystemen. Bij veel berekeningen gebruiken we cijfers uit de KWIN (Kwantitatieve Informatie voor de Glastuinbouw). Dit veel geraadpleegde naslagwerk wordt door Wageningen UR Glastuinbouw regelmatig geactualiseerd en gepubliceerd.

Kennisplatform

Bij de ontwikkeling en implementatie van innovaties, het werken aan goed management en het optimaliseren van het bedrijfseconomische resultaat van de onderneming, speelt kennisuitwisseling een cruciale rol. Wageningen UR Glastuinbouw ontwikkelt en gebruikt formele middelen voor kennisuitwisseling, zoals cursussen, maar biedt ook een platform voor informele kennisuitwisseling, bijvoorbeeld via netwerkbijeenkomsten. Bij het stimuleren van de uitwisseling van kennis werken we onder andere samen met gerenommeerde onderwijsinstellingen, consultancy organisaties en teeltbegeleiders.

Voor meer informatie:

Eric Poot, eric.poot@wur.nl, 0317 48 55 54

Wageningen UR Glastuinbouw
Postbus 20, 2665 ZG Bleiswijk
www.glastuinbouw.wur.nl

Kas in de Stad

Het denken in toekomstbeelden kan helpen om nieuwe ontwikkelingen in gang te zetten. De Nederlandse glastuinbouw komt bijvoorbeeld in de toekomst op de zelfde plek te zitten als steden en andersoortige bedrijven: Kas in de Stad. Wageningen UR Glastuinbouw kan het proces begeleiden om toekomstbeelden te maken en de consequenties daarvan door te vertalen naar vraagstukken die op korte termijn moeten worden opgepakt. Voor de Kas in de Stad liggen dat soort opgaven onder meer op het gebied van water, energie, ruimtelijke kwaliteit, en emissies.

Innovatienetwerken

Samen met het LEI heeft Wageningen-UR glastuinbouw een aanpak ontwikkeld, waarbij verschillende partijen die belang hebben bij een bepaald onderwerp, bij elkaar worden gebracht op basis van gedeelde visie, belangen en enthousiasme. Deze aanpak, die socio-technische netwerken wordt genoemd, is al met succes toegepast in de chrysantenteelt (met als resultaat het initiatief Mobysant), in de gerberateelt (met als resultaat een parapluplan van activiteiten gericht op beheersing van de botrytis problematiek) en op energie-innovatie in een regionale setting (Noord Limburg).

Kwantitatieve informatie voor de glastuinbouw

Eén van de meest geraadpleegde naslagwerken in de glastuinbouw is de KWIN, oftewel de Kwantitatieve Informatie voor de glastuinbouw. De regelmatig geactualiseerde gegevens in KWIN worden door vele bedrijven en instanties gebruikt voor bedrijfseconomische berekeningen met verschillende doelen. De saldobegrotingen en de kosten van duurzame productiemiddelen bevatten hiervoor unieke informatie. Binnenkort zal KWIN ook digitaal te raadplegen zijn. Wageningen UR Glastuinbouw gebruikt de KWIN gegevens vanzelfsprekend ook zelf. Bijvoorbeeld voor het doorrekenen van bedrijfseconomische aspecten van bepaalde actuele innovaties en bij het bestuderen van de bedrijfseconomische haalbaarheid van innovaties.

